

„מכירה פומבית“

ראשון, אלא גם משום שאף הסיפורים הכתובים בגוף שלישי, דומה, כאילו נכתבו בגוף ראשון.

מענין הדבר, שהמשוררת מצאה דרך של מציגת שני סוגי ספרות, צורה לירית וצורה אפית. ולא רק התיאורים נעשים בשלוות נפש, „באוביקטיביות“, אלא גם השתפכות הנפש באה בשלוות ובישוב דעת. עד כדי כך היא „אוביקטיבית“, שיש דומה שהיא מסתכלת אל עצמה „מן הצד“.

יסוד הסארקזם והאירוניה, גם אירוניה עצמית, גבר מאוד אצל רינה לי. היא מאוכזבת מאד, אם כי לא הגיעה לדרגת יאוש.

רינה לי לועגת לחיים, ומסתייעת לכך בנסיונות מרים, אבל עוד יש בתוך זה זיק של אמונה גסרת. יש הנחה כמוסה, שלא כלו כל הקיצין; יש תקווה שאפשר לשנות, לא לשנות את העולם, אלא לשנות את עצמה; כלומר, להיות בעינים פקוחות, בלי אשליות, מתוך תשובן קר. אראו לא תהיה אכזבה, לא ייגרם כאב מאותם חיים עצמם, שאין לשנותם, כנראה. כלומר: רינה לי סבורה שהיא, המשוררת, תהיה מעכשיו ולתבאר פרוזאית, ואז, כך סבורה היא עדיין, תבוא תמורה לטובה. על כך מסופר ומפוייט בכל הסיפורים, וב-עיקר בסיפור האחרון, שעל פיו נקרא כל הספר — מכירה פומבית.

המשוררת מתכוונת לפרוזאיות, אבל היא עצמה אינה יודעת עד כמה שולטת בה, בהרגשת עולמה ובתגותה. השירה, שהיא יסוד מוסד למהותה המיוחדת.

לנו נראה, שיסוד זה של שירה לא יאכזב, הוא יגבר על הפרוזאיות שבכוונה, אם במוקדם ואם במאוחר, ושוב תבוא תמורה, חזרה אל מקור הליריקה שבה, שמא ליריקה הגותית, מפוכחת, אבל גם לליריקה זו מעמקים שלה וטעמים שלה.

על כל פנים, יש בסיפוריה של רינה לי משום ענין לעצמם, וגם משום ענין לתחנה חדשה של משוררת, שקנתה לה כבר מקום מסוים בתחום השירה העברית החדשה.

המשוררת רינה לי, פרסמה שני ספרי-שירה: האחד — „בשדרה לילית“, שהוא, כמו כל ספר שירה של אדם צעיר, מלא רננה, חדות, חיים, רומנטיקה. אכן, גם בספר זה היו שירים עם לוחאי של אירוניה עצמית אבל לא יותר מזה. הספר השני „ימים של בלי“ היה שונה תכלית השינוי, אם כי הפרש השנים בינו לבין הספר הראשון לא היה גדול. עצם השם „ימים של בלי“ כבר מעיד על השינוי, שינוי מחודד לעצבות. עכשיו השירים הם מלאים סארקזם, ולא רק כלפי העולם החיצון, אלא גם כלפי עצמה.

רינה לי, המירה איפוא את טעם שירתה, היא התחילה להרבות בפרוזאיזמים, שתוכן השירים הצדיק אתם לחלוטין, אם כי השירים, שירים הם ולא דברי פרוזה. המשוררת היתה להוגה דעות על מהות החיים, ביחוד על חייה היא עצמה.

מן השירים ב„ימים של בלי“ נושבת צינה לא של התבגרות פתאומית, התבגרות בטרם עת, התבגרות מ-כוח של קפיצת הדרך, כלומר, התבגרותו של אדם צעיר עדיין. המשוררת אינה קובלת, אינה באה בטענות, חלילה, אלא לועגת לחיים בכלל ולחייה בפרט.

עכשיו, בא ספר חדש של המשוררת רינה לי, והפעם ספר של פרוזה דוקא, „מכירה פומבית“ ובו „סיפורים“, שהם אמנם סיפורים, אלא שהם יותר פרקי אבטוביוגרפיה בנוסח סיפורי.

ודוקא בסיפורים, בדברי פרוזה, נתגלתה ביתר שאת השירה של רינה לי, לכל סיפור וסיפור יש עלילה, וטוב שיש עלילה, שכן היא המצדיקה את התואר „סיפורים“, והיא גם המושכת לקרוא את הספר לא כקורא שירה, אלא כקורא פרוזה, ואולם בשום אופן אין אפשרות להתעלם מן הרקע האבטוביוגרפי של הסיפורים, ולא רק משום שרוב הסיפורים כתובים בגוף

• רינה לי: מכירה פומבית, סיפורים, הוצאת אלף בע"מ ת"א, תשכ"ח.